

หลักสูตร วิชาการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก
จำนวน 40 ชั่วโมง กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

โดย

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะคำ

สำนักงาน กศน.จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงาน กศน.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

รายละเอียดหลักสูตร
ชื่อหลักสูตร วิชาการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก 40 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ชื่อสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์
สำนักงาน กศน.จังหวัดบุรีรัมย์

ความเป็นมา

ในสภาพปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆเช่นด้านเศรษฐกิจการเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากเมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นแต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็วและไม่เพียงพอต่อความต้องการจึงจำเป็นต้องสร้างขึ้นหรือทดแทนโดยวิธีการต่างๆจึงได้นำนโยบาย ยุทธศาสตร์และความจำเป็นดังกล่าวสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมายและประชาชน มีรายได้และมีอาชีพเสริม

การทำเครื่องจักสานกระเป่าพลาสติกเกิดจากภูมิปัญญาที่มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นในลักษณะของการทำ เครื่องจักสานลักษณะต่างๆซึ่งแต่เดิมได้นำวัสดุดิบจากธรรมชาติเท่าที่จะหาได้ใกล้ตัวมาทำให้เกิดประโยชน์เช่นไม้ ใผ่หวายเป็นต้นซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในพื้นที่แถบนี้มาสานเป็นสิ่งของเครื่องใช้สำหรับใช้สอยในชีวิตประจำวัน และได้ร่วมกันจัดทำเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนคัดเลือกภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนถ่ายทอดเรียนรู้เพื่อ ป้องกันไม่ให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสูญหายมิตที่ประชุมจึงเห็นว่าควรจัดทำเครื่องจักสาน กระเป่าพลาสติกเนื่องจาก ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่มีความรู้เรื่องจักสานอยู่แล้วเพียงแต่ปรับเปลี่ยนวัสดุการสานมาเป็นเส้นพลาสติกเพื่อให้ เกิดความทนทานและสามารถออกแบบเครื่องจักสานได้หลากหลายกว่าและหากชาวบ้านคนใดกลุ่มใดจะยึดเป็น อาชีพเสริมหลังจากเว้นว่างจากการตัดยางพาราก็สามารถทำได้และจะเป็นการอนุรักษ์ศิลปะการจัก สานของคนรุ่น หลังได้สืบทอดต่อไป

หลักสูตรการสาน กระเป่าเส้นพลาสติกได้เกิดจากแนวความคิดจากสมัยก่อนปู่ย่าตายายได้ทำการจักสาน ของใช้ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตโดยนำวัสดุจากวัสดุธรรมชาติมาใช้ในการจักสานเช่นไม้ไผ่หญ้าแฝก กกผือและอีกหลายๆอย่างจนก่อให้เกิดงาน อาชีพสืบต่อกันมาเป็นภูมิปัญญาสู่ลูกหลานแต่วัสดุอุปกรณ์จาก ธรรมชาติเหล่านั้นไม่คงทนเท่าที่ควรปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆเกิดขึ้นมากมายทำ ให้มีการดัดแปลงจากอุปกรณ์เหล่านี้ไปเป็นเส้นพลาสติกแทนโดยได้นำเอาเส้นพลาสติกที่มีลักษณะคล้ายตอกแ ต่มี สีสีนลวดลายที่สวยงามและคงทนมาทำการสานสภาพปัจจุบันเด็กและเยาวชนถูกสภาพสังคมแห่งการบริโภคนิยม เป็นผู้บริโภคมมากกว่าเป็นผู้ผลิตขาดความคิดสร้างสรรค์ทำงานไม่เป็นชาตินิยมไม่มีความอดทนต่อความยากลำบาก ในขณะที่เวลาเรียนก็ไม่มีสมาธิเพราะจิตใจไม่ได้อินใจในสิ่งที่ เรียนกลุ่มของเราจึงได้สนใจและจัดทำโครงการอาชีพ การสอนกระเป่าพลาสติกเพราะเห็นว่ากระเป่าพลาสติกมีความความสวยงามและมีความคงทนประกอบกับวัสดุใน การสานเช่นไม้ไผ่เริ่มหายากและมีความยุ่งยากในการผลิตการจัดทำโครงการอาชีพการสาน กระเป่าพลาสติกจึง

เป็นการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการทำงานมีความอดทนมีจิตสาธารณะที่จะกระตุ้นให้ชุมชนได้เลิกใช้ถุงพลาสติกที่ก่อให้เกิดโลกร้อนฝึกทักษะการจัดการในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้งยังทำให้เกิดสมาธิในการเรียนและเป็นความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของ ทักษะการธรรมชาติ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศักยภาพ ของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตและศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัย เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้ เกิดรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนในอาชีพ
5. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

1. มีความรู้ความสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
2. นำไปใช้ในชีวิตประจำวันและมีอาชีพเสริมที่ทำให้เกิดรายได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ประชาชนผู้ที่ไม่ม้ออาชีพ
2. ประชาชนผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
3. ประชาชนผู้ที่มีอาชีพและต้องการเปลี่ยนอาชีพ
4. ประชาชนผู้ที่ต้องการทำเป็นอาชีพเสริมวัตถุประสงค์

ระยะเวลาการเรียนรู้ของหลักสูตร จำนวน 40 ชั่วโมง

หลักสูตรวิชาการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติก ใช้เวลาเรียนทั้งหมด จำนวน 40 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 9 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 31 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1 อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการสานกระเป่าเส้นพลาสติกได้ 2 อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานกระเป่าเส้นพลาสติกได้แก่การวางแผนและการบริหารจัดการการหาแหล่งเงินทุนความต้องการของตลาดและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้ 3 สามารถจัดหาแหล่งเรียนรู้ได้ 4 สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำ การสานกระเป่าเส้นพลาสติก 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานกระเป่าเส้นพลาสติก 1.2.1 การวางแผนและการบริหารจัดการ 1.2.2 แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน 1.2.3 ความต้องการของตลาด 1.2.4 ช่องทางการจัดจำหน่าย 1.3 ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เครือข่ายกลุ่มการสานกระเป่าเส้นพลาสติก	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารสื่อต่างๆสถานประกอบการสื่อของจริง ภูมิปัญญาในชุมชนเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพจากข้อมูลต่างๆ 1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตัดสินใจเลือก	5	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.	ทักษะการประกอบอาชีพ การสาน กระเป๋าจากเส้นพลาสติก	2.1 อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การทำกระเป๋าจากเส้นพลาสติกได้ 2.2 สามารถเตรียมวัสดุในการทำ กระเป๋าจากเส้นพลาสติกได้ 2.3 สามารถ ออกแบบลวดลาย กระเป๋าได้ 2.4 เข้าใจขั้นตอน ในทำกระเป๋าจากเส้นพลาสติกและ สามารถทำการสาน กระเป๋าจากเส้นพลาสติกในทุก ขั้นตอนและการ เก็บลายละเอียดให้ สวยงาม 2.5 สามารถ ประยุกต์เป็น กระเป๋าแบบต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสม	2.1 ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการสานกระเป๋า เส้นพลาสติก 2.2 การเตรียมวัสดุการ สานกระเป๋าเส้น พลาสติก 2.3 การออกแบบลาย กระเป๋า 2.4 ขั้นตอนในทำ กระเป๋าจากการสาน กระเป๋าเส้นพลาสติก 2.4.1 การตัดเย็บและ การเก็บลายละเอียด 2.4.2การตกแต่งกระเป๋า ให้สวยงาม 2.5 รูปแบบการขายเป็น กระเป๋าแบบต่างๆที่ สามารถนำไปใช้ได้ อย่าง เหมาะสม	1.1 วิทยากรอธิบายให้ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การสานกระเป๋าเส้น พลาสติกฝึกปฏิบัติในการ เตรียมวัสดุในการทำ กระเป๋าจากเส้นพลาสติก 1.2 วิทยากรอธิบายให้ ความรู้และฝึกปฏิบัติใน การพับการสานกระเป๋า เส้นพลาสติกการขึ้นโครง กระเป๋า 1.3 การสานกระเป๋าการ ตัดเย็บและการเก็บลาย ละเอียดด้วยจักรเย็บผ้า การตกแต่งกระเป๋าให้ สวยงาม 1.4 วิทยากรอธิบายให้ ความรู้และให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติประยุกต์รูปแบบ กระเป๋าแบบต่างๆที่ สามารถนำไปใช้ได้ อย่าง เหมาะสมได้แก่การทำ กระเป๋าจากเส้นพลาสติก	1	20

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การสานกระเป๋าสานพลาสติก	3.1 สามารถบริหารจัดการอาชีพการสานกระเป๋าสานพลาสติกได้ 3.2 จัดการการตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายและบริการได้	3.1 การบริหารจัดการอาชีพการสานกระเป๋าสานพลาสติก 3.1.1 การดูแลรักษาคุณภาพของกระเป๋าสานพลาสติก 3.1.2 การลดต้นทุนในการผลิตการสานกระเป๋าสานพลาสติก 3.1.3 การเพิ่มมูลค่าสินค้าการออกแบบการประยุกต์ใช้ 3.2 จัดการการตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายและบริการ 3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ	1.1 ผู้เรียนนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มวิทยากรให้คำแนะนำข้อเสนอแนะ 1.2 สอนชุมชนเปิดร้านค้าออนไลน์E-commerce บอกถึงความสำคัญและประโยชน์ของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ช่องทางจำหน่ายและกลุ่มผู้เข้าถึงสินค้า	2	11
					9	31

สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากการบรรยาย สาธิต และฝึกปฏิบัติ
2. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน /วิทยากร /ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดผลและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถพัฒนาตนเองและครอบครัว สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

หลักฐานการประเมินผล